

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Helyi jelentőségű védett természeti terület neve:

Kárpáti sáfrány termőhelye

Utoljára módosítva: 2013-08-17 16:48:58

Megye: Veszprém

Községhatár: Kup

A terület kiterjedése: 93,7315 hektár

Védetté nyilvánítás év: 1976

GPS koordináták: 47.228763,17.459829

Felmérést végző személy(ek) neve: Balogh László

E-mail címe(k): smaragd60@gmail.com

A terület megközelíthetőségének leírása

(pl. melyik utcán kell elhagyni a települést stb.):

Kup településről délre, Bakonypölöske irányába haladva mintegy 2 km-re jobbra kezdődik egy erdészeti murvás út, melyre behajtva már tábla irányít bennünket a védett erdőtömbbe.

Terület rövid, szöveges bemutatása (max. 2000-2500 karakter):

megközelíthetőség, terület jellegének leírása (pl. természetes erdőfolt puhafa ligeterdővel stb.):

A terület kimagasló természeti értéke a védett fajok közé tartozó halvány sáfrány tömeges előfordulása abban az idős gyertyános kocsányos tölgyesben, amelyet az 1900-as évek elején, 1902-1905 között ültettek, szlavón tölgy makkal. A délies származású halvány sáfránynak ez a legjelentősebb előfordulása hazánkban, a csokonyavisontai és a Baláta-tavi sokkal kisebb előfordulások mellett. A halvány sáfrány élőhelyének fennmaradását az erdőborítás fenntartása biztosítja. A felette elhelyezkedő idős, 110 éves állományban az utóbbi években erőteljes csúcscsáradás indult be, amely miatt a kimagasló, legszebb egyedek 2-3 év leforgása alatt kiszáradhatnak. A jelenség oka a talajvíz utánpótlás jelentős mértékű lecsökkenése, a talaj kiszáradása lehet. A szél által kifordított idős tölgyek gyökérzete a tányérgyökérzet jellegzetes képét mutatja, holott a kocsányos tölgy kimondottan karógyökerű fafaj. Ennek a jelenségnek a termőréteg alatt elhelyezkedő kavicspad az oka. Amíg volt elegendő talajvíz és a nagy aszályok nem szárították ki a termőréteget, addig a tányérgyökerű tölgyek is bőségesen jutottak vízhez és tápanyaghoz. A 90-es évek elejétől tapasztalható aszályos évek és az azóta többször igen erősen fellépő gyapjas pille gradáció (2004 és 2005 évben) jelentősen legyengítette az idős tölgyeket, melynek eredménye a most már gyakorinak mondható tölgypusztulás. A tölgyek között szerencsére más lombos fafajok (gyertyán, kislevelű hárs, szilek) is vannak, amelyek viszont nem pusztulnak. A felső koronaszint tehát a jövőben feltétlen fenntartható, egyrészt a terület vízháztartásának javításával, vízviasszatartó gátak építésével, másrészt a tölgyön kívül jelen lévő, hosszú életű más lombos fafajok megtartásával. (forrás. védettséget előkészítő szakanyag BfNPI)

2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSE

2.1. Megtalálható még a védettség indoka a területen? - Igen

Szükség esetén részletezés, "Nem/Részben" válasz esetén indoklás:

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.2. Milyen élőhelyek mozaikok borítják a területet és milyen arányban?

100 % Erdő

% Gyep

% Cserjés

% Vizes terület

% Egyéb

2.3. Élőhelyi besorolás ÁNÉR- szerint (<http://www.novenyzetiterkep.hu/?q=magyar/node/45>):
K1a Gyertyános-kocsányos tölgyes S4 Ültetett erdei- és feketefenyvesek

2.4. Területhasználat (kérjük, jelölje az észlelteket): Erdészeti tevékenység

Egyéb típus:

Jellemzőik, intenzitás:

2.5. Folyik-e természetvédelmi kezelés a területen? - Igen

Felmérés, Számlálás,

Egyéb típus:

2.6. Megtalálhatóak-e az alábbi özőnfajok a területen, s milyen mennyiségben:

Akác: Kevés

Selyemkóró: Nincs

Parlagfű: Kevés

Magas/kanadai aranyvessző: Nincs

Japánkeserűfű: Nincs

Gyalogakác: Nincs

Bálványfa ("ecetfa"): Nincs

Keskenylevelű ezüstfa: Nincs

Muflon: Nincs

Egyéb (nevezze meg):

2.7. Része a terület a Natura 2000 hálózatnak? - Nem

Egy része: %

2.8. Érintkezik a terület más természetes élőhelyekkel? - Igen

2.9. Ha igen, milyen típusú élőhellyel?

erdőkkel

2.10. Érintkezik a terület más természetvédelmi oltalmat élvező területtel? (pl. Natura 2000, országos védettség, ex lege) - Nem

2.11. Ha igen, milyen természetvédelmi oltalmat élvező területtel? -

2.12. Van védettséget jelző tábla a területen? - Igen

Darabszám: 1

Állapotuk: cserére szorú

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.13. Vannak vadgazdálkodási létesítmények a területen?

Magasles: 3 db

Vadetető: db

Szóró: 1 db

Egyéb (név és db):

3. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es növényfajok és számolt vagy becsült mennyiségük felsorolása

(a becslés lehet tőszámra, vagy területnagyságra vonatkoztatott, fokozottan védett faj esetében pontos tőszámot kell megadni)

halvány sáfrány váltakozó mennyiségben több tízezer (50 000 pl. Cservenka J. 2003-as felmérése) tavaszi csillagvirág 50-100 hóvirág több tízezer

4. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es állatfajok és számolt vagy becsült mennyiségük

(fokozottan védett fajoknál pontos állománynagyságot kell megadni)

A zárt erdőtömbben lévő erdőkre jellemzőfajok: zöld leveli béka, zöld varangy, erdei béka zöld gyík, erdei sikló, seregély, sárgarigó, rövidkarmú fakúsz, csuszka, zöldike, meggyvágó, erdei pinty, széncinege, kék cinege, barátcinege, őszapó, ökörszem, barátka, szürke légykapó, kerti geze, csilpcsalp füzike, sisegő füzike, énekes rigó, fekete rigó, vörösbegy, nagy fakopáncs, kakukk, fekete gólya macskabagoly, gyöngybagoly, karvaly, héja, egerészölyv, darázs ölyv, európai sünn, mókus, nagy pele, közönséges denevér, korai denevér

5. Egyéb észrevétel

A Veszprém Megyei Tanács VB. 1976-ban, a 241/1976. VB számú határozatával, 18/21/TT/1976. törzsszámmal, a „Kárpáti sáfrány élőhelye” elnevezéssel nyilvánította védetté. Nevezett számú VB. határozat az egyes jogszabályok és jogszabályi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről szóló 2007. évi LXXVIII. tv. értelmében 2007. december 31-el hatályát veszítette, ezért Kup község Önkormányzata Képviselőtestülete ezen törvény 6. § (6) bekezdése felhatalmazása alapján a 7/2007. (XI. 28.) számú rendeletével ezt a helyi védettséget 2008. január 1. után hatályosan továbbra is kimondta. A rendelet hibásan tartalmazza a három hrsz össz. kiterjedését 12,6860 ha-nak, melyet hamarosan helyesbíteni fognak! A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság a 2007-es rendelethez tartozó kezelési tervben megfogalmazott indokok és tények alapján javasolta a „Kupi Sáfrányos Erdő” helyi jelentőségű természetvédelmi területet országos jelentőségű védettségre. Ennek javasolt területe a puffer területekkel együtt 93,7315 ha. Az ügy folyamatban.